

దీపం జ్యోతి

రాత్రినుంచి నొప్పులు వడుకోంది. వచ్చే అమ్మ లక్కలంతా వస్తున్నారు. వలకరించేవాళ్ళు వలకరిస్తున్నారు. ఓదార్చేవాళ్ళు ఓదారుస్తున్నారు. సానుభూతిచూపి వెళ్ళిపోయేవాళ్ళు వెళ్ళిపోతున్నారు. వాకిట్లో కాదకాలిన పిలిలా తిరుగుడుతున్న శివరావుకు "శ్రీకామ్యకాస్తుకూ గండమే" అని ఎవరో ఎప్పుడో చెప్పిన మాటలు గుర్తుకొచ్చి మరి వణికిపోతున్నారు.

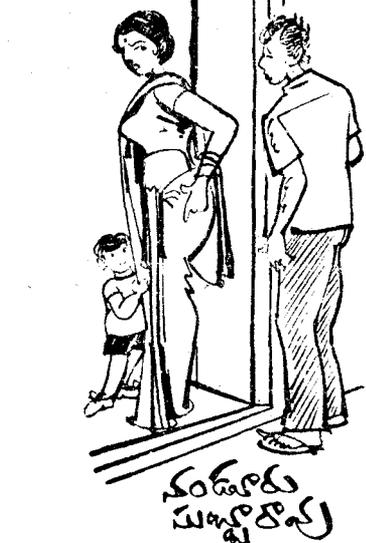
"భగవంతుడా! ఎలాగయినా వరలక్ష్మిని ఒక ఒడుతుకు చేర్చు. నీ కొండకోచ్చి దర్శనం చేసుకుంటాం బిడ్డతో సహా" అని మొక్కులు మీద మొక్కులు మొక్కుకుంటున్నారు. వాళ్ళంతా అక్కడ లేకపోతే సరాసరి వరలక్ష్మి దగ్గరకెళ్ళి ఊరడింపుగా తలమీద లయ్యివేసి సముదాయించాలని ఉంది. ఏమిటో చెనవిచ్చిగాని అబాధ సముదాయినే తగ్గిపోయేదా ఏమన్నానా ...

వరలక్ష్మి ... ఎంత అమానుకురాలు ... పెళ్ళిచూపులలోజన ఆ అమానుకపు చూపులే తనను బందించేకాదు .... తన్నని పరి పరిస్థితుల్లో తండ్రిమాట కాదనలేక. వరలక్ష్మి అమానుకపు చూపులు తప్పించుకోలేక తాను అమెను పెళ్ళి చేసుకోవలసి వచ్చింది. లేకపోతే తన పెళ్ళి మౌకరితో జరిగివుండేది. వరలక్ష్మి ఆ అమానుకపుచూపులే కళ్ళముందు మెదులుతున్నావి.

ఇంతలో గదిలోనుంచి మంత్రసాని ఒక్క అంగలో బయటికివచ్చి "బాబుగారు! బిడ్డ ఆడం తిరిగినట్లుంది. వెంటనే అనుపత్రాలో చేర్చించకపోతే పెద్ది ప్రాణానికే ముప్పు రావచ్చు." అంటూ అశనిపాతంలాంటి వార్త చెప్పివేసింది...

శివరావు కాళ్ళు చేతులా వణకడం ప్రారంభించాడు... తన తాలూకు పెదనాళ్ళ వ్యూహా దగ్గరలేడు. అడికాదు 'ఇది' అని దైర్యంచెప్పి సలహా ఇచ్చారు లేదు ... వెగ అర్ధరాత్రి ఇంటిపి ఇంట్లో సామానులన్నీ అలాగే పదిలి ఒక్కవరుగులో పోషి ఎక్కడి నుండో టాక్సెచ్చి వరలక్ష్మిని అనుపత్రాకి తీసుకెళ్ళాడు ... కారులో వరలక్ష్మి తనకేసి దీనంగా చూసింది. మళ్ళీ ఆవే చూపులు ... శివరావు కళ్ళవెంట అప్రయత్నంగా నీటిబొట్లు రాలాడ.

ఈ అనుపత్రం విషయంలో శివరావు కనలు అనుభవంలేదు. ఇంతవరకూ తను ఇటువైపువచ్చే ఆవసరం కలగలేదు. పాత

లేదీ డాక్టరు బ్రావుపర్ అవి కొంతలేదీ డాక్టరుగొచ్చి సరిగా వారంజోజులందట. ఈవిడ మనస్తత్వం ఎటువంటిదో ఎవరూ ఇంకా తెలుసుకోలేదు. అర్ధరాత్రి నిద్రలేపితే ఏం కోవగిస్తుందో...

కోవగించినా తన్ను. కోవగించకపోతినా తన్ను... లేపి తీరవలసిందే. సమయం అటు వంటిది ... శివరావే దైర్యంచేసి తలుపు కొట్టాడు... "ఎవరది."

"క్షమించండి. ఒక్కసారి దయయింది తలుపు తీయడంమూ. నాభార్య చావుబ్రతుకు తోలింది. మీరు దయతలచకపోతే నా భార్య నాకుదక్కదు. మీమేలు జన్మలో మరువలేదు." అంటూ ఏమేమో చెప్పుకుపోతూనే ఉన్నాడు శివరావు. లైటు వెలగడం, తలుపులు తెరవ బడటం ఒక్కసారే జరిగింది...

"ఎవరండీమీరు." అంటూ నిద్రకళ్ళతో తలుపుతెరిచిన లేదీ డాక్టరు మాధవి, శివరావును చూసి కొయ్యబారి పోషింది... అంతకు రెండు రెండు శివరావు కొయ్యబారిపోయాడు ... శివరావు మనస్సులో ఏవేవో ఊహలు ... తన భార్యనికడ, ఈ అనుపత్రాకి ప్రవేశపెట్టటమూ మానటమూ... ఈ డాక్టరు చేత వైద్యం చేశాడదమా మానడమా... కొంపతీసి-

"ఓ... మీరా... ఏమిటిసంగతి" లేదీ డాక్టరు వలకరింపుతో మామూలులోకంలో పడారు "నాభార్య చావుబ్రతుకుల మధ్య- ఆపై

మాటలు పెకిలిరాలేదు నోటినుంచి" మాధవి ఏం చేయాలో, ఏం మాట్లాడాలో ఊహించలేని స్థితిలో ఉంది. కణించేపు అలాగే శూన్యంలోకిచూస్తూ నిలబడింది కాని, శివరావును లోపలికి రమ్మనలేదు. కూర్చోమన లేదు 'బా'ననలేదు, 'కాదనలేదు' శివరావుకు మరో ఆలోచన వచ్చింది. "వైద్యం చెయ్యను పొమ్మంటుండేమీ. ఈవిడ కాదంటే మరో దిక్కు లేదు ఏం చెయ్యాలి మాధవిని ఎట్లా ఆడగాలి మాధవే ఇక్కడకు లేదీ డాక్టరుగా వచ్చిందని తనికు తెలియదు "

"వాట్ మమ్మీ. అలాగే నిలబడి ఏదో ఆలోచిస్తున్నావ్." అంటూ మాధవి కొడుకు ఆరేళ్ళవాడు కళ్ళు నులుముకుంటూ వచ్చాడు ఎట్లాడు ఎట్లాగా దొండపండులా ఉన్నాడు.

శివరావు ఆ సిల్లాడి అందాన్ని తేరిపార చూస్తున్నాడు "బాబూ! ఎందుకు లేచావ్. లోపలికి పోషి పడుకో" అని బాబుని లోపలికి పంపించేసింది.

"అబాబు మీ అబ్బాయా"... ఉండబట్ట లేక అడిగాడు.

మాధవి జవాబు చెప్పబోతూ ఉండగా మంత్రసాని వరుగు పడుగున వచ్చి "బాబూ! అమ్మగారు మెరికలు తెరిగిపోతున్నారు. ఏమన్నాడు డాక్టరమ్మగారు" అని అడిగింది శివరావుమాత్రం ఏం చెప్పతాడు మాధవి నోటినుంచి "అవునూ-కాదు." అన్న ఏ విషయం బయటికి రాలేదు. ఆమె సమాధానం కోసం ఎదురుచూస్తున్నాడు. మరి ఏమనుకుందో ఏమో మాధవి "నేను చెప్పానన్న చెప్పి ఊషన్ చేశాంండీ, అషునిముషాలో నేను బయలుదేరి వస్తున్నా." అంటూ లోపలికి వెళ్ళి పోషింది మారు మాట్లాడకుండా.

శివరావు అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ గుమ్మం దిగాడు. అతని మనస్సు మనస్సులో లేదు. అనలు తను వచ్చిన పని మరచి పోయాడు. మాధవిని తలెత్తి చూడలేక పోయాడు. ఏవేవో అడగాలని నోటివరకూ వచ్చిందిగాని మాధవి తనకా అవకాశం అప్పులేదు ... యాంత్రికంగా కారు వెనక బడి అనుపత్రాకి వెళ్ళాడు గాని, మిగతా పనులన్నీ మంత్రసానే చేసుకుపోతోంది.

అనుకున్నట్లుగానే అయిదు నిమిషాల్లో మాధవివచ్చి అసరేపనుకు అప్పి సిద్ధం చేస్తోంది. తానుమాత్రం నోటి మాటలకుండా ఒక్క మూల. వణికిలబడిపోయాడు... మాధవికి చావు బతుకుల్లోవున్న వరలక్ష్మిని అప్పిచెప్ప

కోతున్నాడు ... మాధవి ఏం చేసుందో తన కార్యము... పోనీ మాధవిని కాదనివరలక్ష్మిని తీసుకెళ్ళి మరోచోట చేర్చి నే ఆ వూళ్ళో ఈ ఒక్క ఆసుపత్రికాక మరే ఆసుపత్రిలేదు. ఏం చేయాలి తను మాధవికి మాత్రం కష్టం, కార్యణ్యం ఉండదా; అవిడమాత్రం మనిషికాదా, సమయంవ నే వగ తీర్చుకోడానికి మాధవి ముఖం ఎందుకు వెనకాడుతుంది. తాను మాధవికి చేసిన అన్యాయానికి మాధవి అవకాశం వచ్చింది కాబట్టి ఎంత ప్రతీకారం అయినా తీర్చుకోవచ్చు.

మంత్రసాని కాగితం తెచ్చి శివరావుచేతిలో పెట్టి సంతకంపెట్టి యివ్వమన్నది.

"తను యుష్టపూర్వకంగా ఆపరేషనుకు అనుమతిస్తున్నట్టూ, మంచి జరిగినా, చెడుజరిగినా దానికి తాను ఇష్టపడుతూ ప్రాసీ ఇవ్వమని ఒప్పదల ప్రత్రం ఆది.

అంటే తన మీదికి రాకుండా మాధవి ముందే జాగ్రత్త పడుతున్నదన్నమాట. కళ్ళు నీళ్ళు కారుస్తూ శివరావు ఒప్పదల ప్రత్రంమీద సంతకం పెట్టి ఇచ్చాడు. అంతకన్నా అస్థితిలో ఎవరుమాత్రం ఏం చేయగలరు.

వరలక్ష్మిని ఆపరేషనుకోసం గదిలోకి తీసుకెళ్ళారు... మాధవి కూడా అవిడను అను

సరించి లోపలికి వెళ్ళింది. అలా వెళ్తున్న వాళ్ళిద్దరినీచూసి శివరావు బావురు మన్నాడు. లేడివెంటబడ్డ పెద్దపులి గుర్తుకొచ్చిందతనికి..

వెంకయ్యనాయుడుగారు వెంట్రెట్ గవర్నమెంటు ఉద్యోగంచేసి రిటయిరయ్యాడు, నిష్కలంబి మనిషికాబట్టి ఒక్క ఇల్లుతప్పనేరే ఏమీ మిగుల్చుకోలేక పోయాడు. ఆయన ఒక్కగాని ఒక్క కూతురు మాధవి కాలేజీలో బి. యస్. సి. చదువుతుంది. మాధవితోపాటు బి.యస్. సి. మొదటి సంవత్సరం చదువుతున్న శివరావు అకర్నాతుగా చదువుఅవేయవలసి వచ్చింది. కారణం, తండ్రి డబ్బు సంపాదనలేదన్నాడు... సంసారం గడవడమే కష్టంగా ఉండనీ; చదివినంతవరకూ చాలనీ, ఏదైనా ఉద్యోగం చూసుకుని కుటుంబానికి అండగా వుండవలసిందనీ, ఒక కుభముహూరాన తండ్రి దగరనుంచి ఉత్రం వచ్చింది. శివరావుకు చదువానికి తప్పలేదు. మిత్రులంతా అనేక విధాల చెప్పారు చదువు మానవద్దని. కాని ఏం చేస్తాడు శివరావు.... చదువుకోడానికి డబ్బు కావాలి కదా...

ఆ ఆపద సమయంలో అర్దుపడింది మాధవి... తన తండ్రితో మాట్లాడి అతనికి కావాల్సిన ఆర్థిక సాయం అందచేసింది... శివరావంటే మాధవికి చాలా సదభిప్రాయం.

మంచివాడనీ, బాగా చదువుతాడనీ ... నిజానికి శివరావు మాంచి తెలివితేటలు కలవాడు. కాను పస్తు ... కాలేజీ పస్తు ... ఇంటర్లో యూనివర్సిటీ పస్తు...

అతని సహాయం వుంటే తానుకూడా చదువులో రాజీంచవచ్చనేఅళకూడా మాధవికి లేకపోలేదు. మొత్తంమీద శివరావు చదువు మాధవి దయవల నిర్విఘ్నంగా కొనసాగటం మొదలుపెట్టింది. శివరావు క్రమంగా నాయుడు గార్లంట్లో ఒక సభ్యుడయిపోయాడు. మాధవీ, శివరావులు కలిసి తిరగడం, కలిసి కాలేజీకి వెళ్ళిరావడం, కలిసి చదువుకోడంతో కాలేజీలో కొంత అలజడి రేగింది.

"మనవాడు తంతే బూరెంబుట్లో పడ్డాడు రోయ్" అన్నారు మిత్రులంతా...

"డబ్బుగల అందమైన అమ్మయి ని పట్టావు. నీ అవ్వష్టం అందరికీ రావద్దురా" అన్నారు.

ఈ మాటలు అనోటా ఈనోటా దాటి మాధవీ శివరావుల చెవిన పడ్డాయి.

"క్షమించు మాధవీ... వరిసితులిలా పస్తాయనుకోలేదు. ఈ పరిస్థితిలో ఇక మీ ఇంటికి రావడం మంచిది కాదేమో" అన్నాడు శివరావు.

"ఎవళ్ళో ఏదో అన్నారని నీవు నన్ను

రివల్వికోడే శుభాకాంక్షలతో ఫోను : 35842

శ్రీ లక్ష్మి ఎంటర్ ప్రైజెస్
 అకడీ కావూల్ : హైదరాబాదు 500004

వదిలి వెళ్ళిపోతావా...వచ్చినది ఎలా గూ వచ్చింది. అది వచ్చినాపోదు. చూడు శివా! ఆలోచించి చూసే నిన్ను విడిచి వేనూ ఉండ లేననిపిస్తుంది. నీ కథ్యంతరం లేకపోతే మనం వివాహం ఎందుకు చేసుకోకూడదు" అంటూ తన మనస్సులోని విషయాన్ని బయట పెట్టింది చూడవి.

తనకేమీ అభ్యంతరం లేదన్నాడు శివ రావు. చందూడి సాక్షిగా, వెన్నెల సాక్షిగా, మల్లెపూల సాక్షిగా మాధవీ శివరావులు మనస్సులు యిచ్చి పుచ్చుకున్నారు. మాధవి శివ రావును మనస్సుర్తిగా నమ్మి అతనికి అంకిత మయిపోయింది.

బి. ఎస్. సి. వస్తుకొనుతో ప్యాసయ్యారు. నాయుడుగాను ఎంతో సంతోషించారు.

"అనందంగా గడవవలసిన ఈ శుభసమ యంలో నాకేదో భయంగా వుంది శివా" అంటూ భయం భయంగా నా దగ్గరకు వచ్చింది చూడవి.

"ఎందుకూ భయం" చూడవిని దగ్గరకు తీసుకుంటూ అడిగాడు శివరావు...

"మనకు బాబు పుట్టబోతున్నాడు"

"నిజమా" మరింత దగ్గరకు తీసుకున్నాడు.

"అదికాదు. పరిక్షలయిపోయాయికదా. పెద్దవాళ్ళతో చెప్పి ఆ కా న ఆడంకూ తొం గించుకుంటే" అకగా సలహా యిచ్చింది భయ వడుతునే.

"సరే ఇవాళే మా పూరు వెళ్ళి మా నాన్న గారితో మాట్లాడి ఒప్పించివస్తా. ఈలోగా నీవు మీ నాన్నగారితో చెప్పి ఉండు" అని చెప్పి శివరావు ఆ రాత్రికి రాత్రే వాళ్ళ ఊరు వెళ్ళాడు.

అలా వెళ్ళిన శివరావు మళ్ళీ ఆ పూరు రాలేదు. వా సవానికి అతనిలో ఏ చెడు ఉద్దేశ్యమూ లేదు. ఎలాగయినా సరే తలిదండ్రుల్ని వప్పించి వదామనే అతను యింటికి వెళ్ళింది. కాని పరిస్థితులు అనుకూలించలేదు. అతని తలిదండ్రులు సనేమిలా అందుకులవ్వ కోలేదు. తానీ పెళ్ళి చేసుకుంటే ఇద్దరూ కట్ట కట్టుకుని ఉన్నామన్నారు. అంతేకాదు. అప్పటికప్పుడే అతని మేనమామ కూతుర్ని రప్పించి బలవంతాన పెళ్ళిచేసేశారు. తలిదండ్రుల్ని ఎదిరించగల బలం అతని దగ్గరలేదు. ఆ బలహీనతే మాధవినీ తనను శాశ్వతంగా వేరు చేసేసింది. ఆ మేనమామ కూతురో వరలక్ష్మి.

ఆ తర్వాత తన ఆనమర్తమను తెలుపు కుంటూ నాలుగువేజీల ఉత్తరం రాశాడు చూడవికి.

"అంతే. ఆ తర్వాత ఇదీ చూడవిని చూడటం.

ఆ కోసం మనస్సులో పెట్టుకుని వరలక్ష్మిని ఏం చేస్తుంది? వరలక్ష్మికి ఏదయినా జరిగితే-

నర్సు ఎందుకో బయటికి వచ్చింది.

"ఎలా వుంది వరలక్ష్మికి" అడుర్గాగా అడిగాడు శివరావు.

"అపరేషను జరుగుతోంది. డాక్టరమ్మ గారు చాలా గొప్ప డాక్టరు. ఇంతమంది డాక్టరును చూశానుగాని యింత ఎఫెక్టివ్ హాస్పిటల్ ఇదీ చూడటం. దాదాపు కేసుతో దెబ్బలాడుతోంది. మరొకళ్ళు మరొకళ్ళు

అయితే ఈ పాటికే కేసు పెయిలయి ఉండేది" అంటూ నర్సు ఏవో సాహసాలు తీసుకుని రోపలికి వెళ్ళిపోయింది.

శివరావు మనస్సు కొంచెం తేలికపడింది. చూడవి విషయంలో తానే తప్ప అభిప్రాయం పడాడు. చూడవి నిజంగా దేవత. తనే ఆవిడకు తీరని ద్రోహం చేశాడు.

నర్సు మళ్ళీ వచ్చింది "అదృష్టవంతులు. మీకు మగపిల్ల వాడు" సంతోషంతో కబురు అందచేసింది.

"మరి వరలక్ష్మి మాట" అడుర్గాగా అడిగాడు శివరావు.

"తల్లీ విల్లారు ఇద్దరూ క్షేమంగా ఉన్నారు" నర్సు జవాబిచ్చింది.

తుర్చున బాలభాసుడుదయించాడు. శివరావు మనస్సులోలాగ ప్రపంచమంతా వెలుగు కిరణాలు ప్రసరించి చీకట్లను పారద్రోలాయి...

మృత్యువుతో పోరాడి వరలక్ష్మిని బ్రతి

కించి నీరసంగా అలసి పోయిన చూడవి ఆపరేషను ధియేటరునుంచి బయటికివచ్చింది.

శివరావునుతలెత్తి చూడవిని సూటిగా చూడలేక పోయాడు.

"థాంక్స్." తల వంచుకునే కృతజ్ఞత చెప్పాడు.

చూడవి తిరిగి సమాధానం చెప్పకుండా నీరయన్ గా వెళ్ళి పోయింది.

ఆ మధ్యాహ్నం నాలుగు గంటలకు శివరావు పళ్ళూ, పూలూ తీసుకుని చూడవిఇంటి కెళ్ళాడు, కృతజ్ఞత చెప్పకునేందుకు...

శివరావునుహాలో కూర్చోబెట్టి దూరంగా ద్వారం దగ్గర నిలబడి "ఏమిటి పనిమీదవచ్చారు."

"ఏమీలేదు. కృతజ్ఞత చెప్పకుండామని" "పొద్దుట చెప్పింది విన్నాను... సమాధానం ముకవరిగాఉంది. శివరావు అడుగుడు గునా ఇరుకున పడిపోతున్నాడు..

"మీ పీజు—" దూలాలవంక మాస్తు ఆనలేక అనలేక అన్నాడు,...

"నేను గవర్నమెంటు డాక్టరుని. నాకు వాళ్ళు జీతమిస్తారు."

"చూడవీ నన్ను క్షమించలేవా... ఆసలు సంగతి—" మాటలోమాట కలిపాడు.

దయయించి ఇంకనన్నా వేరుతో విలవకండి. ఆ ఆర త ఏనాడో పోగొట్టుకున్నాడు. మిమ్మల్ని యాదించి మీ పాదాల దగ్గరవోటు కోసం నే నెన్నడూ ప్రార్థయే పడను. అసలు సంగతి— కొడుకు సంగతి అడిగి తెలుసుకోవలసిన అవసరం నాకేం లేదు. ఆ అసలు సంగతికోసం తప్పింది తప్పించిన మా అమ్మా నాన్నా ఎప్పుడో చనిపోయారు, ఏవో భగవంతుని దయవల్ల మెడిసిన్ చదివి నాపొట నేను పోషించుకో గలుగుతున్నాను.... బచ్చితంగా ఉంది జవాబు.

"నేను నీ విషయంలో చాలా అన్యాయంగా ప్రవర్తించినా నీవునాకు—"

"అత అనుమానంప్రొద్దుటే మీ ముఖంలో కనిపించింది. మీలాటి కృతఘ్నులతో, నయ వంచకులతో, స్వలాభా పరులతో మాట్లాడకూడదనే అనుకున్నాను. కాని తోటిస్త్రీ ఆపదలో వుండడం నా ఉద్యోగధర్మం. నన్ను హెచ్చరించడం వల్ల వరలక్ష్మి అపరేషను చేయడానికిలవ్వకున్నాను.వరలక్ష్మిపాపంఅమా

యకురాలు. దేవం నా పట ఉన్నాడు కాబట్టి నా కృషి ఫలించింది, ఏ మోత్రం అవసరం జరిగినా ప్రొద్దుట మీ కళ్ళలో కనిపించక అనుమానపు పిళాచం నన్ను వెంటాడివెంటాడి చంపేది. ఇక మీరు వెళ్ళుచున్నాను."

"మన బాబుని ఒక్కసారి చూడనివ్వవా."

"మనబాబు... నూ ఎక్కడినుంచి వచ్చిందా ప్రేమ... ఇన్నాళ్ళకు జ్ఞాపక మొద్దా మనబాబు... మీరే తండ్రిని వాడికేమాత్రమూ తెలియ కూడదు. అది నాకిష్టంలేదు. వాడికి మీ గుణాలు రాకుండా వుండాలనే భగవంతుని ప్రార్థిస్తున్నా. వాడు నిద్రలేచే వేళయింది. ఇక మీరు వెళ్ళడం మంచిది."

శివరావు కళ్ళు తుడుచుకుంటూ లేచాడు.

"చూడండి. ఈ పక్కా పూలూకాడతీసు కళ్ళుండి."

"ఆ పక్క బాబుకు"

"అక్కరలేదు. మీ చేతి పక్కతింటే వాడి కేగుణాలు సంక్రమిస్తాయి."

శివరావు వెనక్కు తిరిగి పక్క బుట్టను తీసుకుని బరువుగా కాళ్ళిడుకుంటూ వెళ్ళిపోయాడు. మరచి గదిలోంచి వెక్కివెక్కి ఏడ్వటం అతనికి వినిపిస్తూనే వుంది.

అయిదారు రోజులు గడిచి పోయాయి. శివరావు ఆసుపత్రిలో అడుగు పెడుతుండగానే వక్కన ఎవరో అనుకుంటున్నారు. "ఆవిడ హానం అమృత హానం. మహా దొడవ్వక్తి, కారణం తెలియదు. వచ్చి పది రోజులు కాలేదు. కలవుపెట్టి వెళ్ళిపోయాడు. మళ్ళీ ఈ ఊరు రారట." అంటూ..

శివరావు తెలివోయాడు. ఎంత ఆత్మాభిమానం గల మనిషి.

"ఏమింటి డాక్టరుగారు! ఈ ఊరు విడిచి వెళ్ళిపోయారండి. అంత అకస్మాత్తుగా ఎం గుకు వెళ్ళారో తెలియదు. మన బాబుకి ఈ బంగారు గొలుసు చేయించి: చేతిలో వండ

దూపాయలనోటుపెట్టి వెళ్ళారు. ఎందుకమ్మా అని ఎంత అడిగినా వినిపించుకోలేదు. ఎంత మంచిహృదయమిండి ఆవిడది. నన్ను కంటికి రెప్పలా చూసుకుని కాపాడింది. నేను బతికి బయట పడడంలే ఆవిడ దయకారణం అంటూ చెప్పుకు పోయింది." అంత అకస్మాత్తుగా వెళ్ళిపోవలసి వచ్చినంత కారణం ఏమిటో? వరలక్ష్మి ఆడిగే ప్రశ్నకు శివరావు తనలో తానే సమాధానం చెప్పుకున్నాడు. క్రాడుకుని మరోసారి చూడాలని ఆ ఇంటి వైపుదొంగగా తను వెళ్ళడమే కారణ "మని.

మరచి చేయించిన గొలుసు మరచి లాగానే దేదీప్యమానంగా బాబు మెళ్ళోమెరు పోంది. శివరావు వరలక్ష్మి ఎడట నిలవలేక గొలుసు చూడగానే బరువుగా బయటికి వెళ్ళి పోయాడు.

తానుగా దహించు జ్యోతి. మరచి.

తనను కారన్న వారికి వెలుగును ప్రసాదించిన దీపం, మరచి.

స్కూల్ ఆఫ్ కరస్పాండెన్సు కోర్సులు
ఆంధ్రాయూనివర్సిటీ, వాల్తేరు,
నోటిఫికేషను

దైరెక్టుగా పి. యు. సి., బి. ఏ, బి. కామ్., కోర్సులలో చేరుటకు జరుగు ఎంప్రెన్స్ పరీక్షల వివరములు. ఇండియాలో నివసించు విద్యార్థులు 1977-78వ సం॥లో కరస్పాండెన్సు కోర్సులో పి. యు. సి., బి. ఏ., బి. కామ్., డిగ్రీ కోర్సులలో చేరుటకు జరుపు ఎంప్రెన్సు పరీక్షలకు అప్లికేషన్లు కోరబడుచున్నవి. పూర్తిచేసిన అప్లికేషన్లు పంపుటకు 1-3-1977 వరకు గడువు కలదు.

1.7-1977వ తేదీకి 20 ఎండు నిండియుండవలెను. మరి ఏ ఇతర క్వాలిఫికేషను కలిగియుండనక్కరలేదు. ఎంప్రెన్సు పరీక్షలో ఉత్తీర్ణులైనవారు మాత్రమే స్కూల్ ఆఫ్ కరస్పాండెన్సు కోర్సులో ఆయా కోర్సులలో చేరుటకు అర్హులు. ఎంప్రెన్స్ పరీక్షలు 9-5-1977నుండి ప్రారంభమగును. ఎంప్రెన్సు పరీక్షలు ఈ క్రింది స్టేజీలలో నుండును.

- I. 2సం॥ పి. యు. సి., కోర్సులో చేరుటకు (ఇంగ్లీషు లేక తెలుగు మీడియంలో)
    - 1) ఇంగ్లీషు 2) తెలుగు (లేక) హిందీ
    - 3) గ్రూప్ పేపరు : సోషల్ స్టడీస్-1 పేపరు (హిస్టరీ, నివిక్స్, ఎకనామిక్స్ మరియు జాగ్రఫీ)
  - II 3సం॥ బి. ఏ., డిగ్రీకోర్సులో చేరుటకు ఇంగ్లీషు మీడియం మాత్రమే)
    - 1) ఇంగ్లీషు 1) తెలుగు (లేక)హిందీ
    - 3) గ్రూపు పేపరులు :- ఈ క్రింది వానిలో ఏ రెండింటిలోనైన 2పేపరు.
      - 1) హిస్టరీ 2) ఎకనామిక్సు 3) పాలిటిక్సు 4) పబ్లిక్ ఎడ్యుకేషన్
  - III 3సం॥ బి. కామ్., కోర్సులో చేరుటకు (ఇంగ్లీషు మీడియం మాత్రమే)
    - 1) ఇంగ్లీషు 2) తెలుగు (లేక) హిందీ
    - 3) గ్రూపు పేపరులు :- 2పేపరు కామర్సు I మరియు కామర్సుII
- చేరగోరువారు ఈ క్రింద తెలిపిన వారికి వ్రాసి. రు. 5/- మనియారరు పంపి నిలబన్, అప్లికేషన్ పారం, మోడల్ ప్రశ్న పత్రములు మొ॥ వానిని తెప్పించుకొనవచ్చును. వారు మనియారరు కూపసుపే ఏ పరీక్ష నిలబన్ కావలెనో సరిగా వ్రాయవలెను. అప్లికేషను కొరకు పంపు మనియారరు 20-2-1977వరకు ఆమోదించబడును. నిలబన్ మొ॥నవి ఏవైనను ఆర్గినిటీ పోస్టులో మాత్రమే పంపబడును.

ప్రొఫెసర్ కె. వి. శివయ్య
వై ర క్ల ర్